

شناسایی رفتارهای ناهنجار در تصاویر ویدئویی با استفاده از شبکه عصبی کانولوشنی

بهنام سبزه‌علیان^۱، حسین مروی^۲ و علیرضا احمدی‌فرد^۳

چکیده

شناسایی رفتار ناهنجار از لحاظ اهمیت یک ضرورت در سامانه‌های نظارت بصری تبدیل شده است. همچنین این حوزه به‌عنوان یک چالش در تحقیقات بینایی ماشین بدل شده است. گرچه تلاش‌های بسیاری به‌منظور رفع این مشکل انجام شده است، اما شناسایی رفتار در یک محیط واقعی و غیرقابل کنترل فاصله معناداری تا به بلوغ رسیدن آن وجود دارد. مشکل اصلی ابهام در تفاوت خصوصیات رفتار غیر نرمال و نرمال است که تعریف آن معمولاً با توجه به زمینه پیشین تصاویر می‌تواند متفاوت باشد. در این مقاله یک سیستم شناسایی و موقعیت‌یابی رفتارهای ناهنجار در سکانس‌های ویدئویی ارائه شده است. جنبه کلیدی این روش در واقع ترکیب شبکه عصبی کانولوشنی زمان-مکانی دوبعدی و سه‌بعدی به‌منظور شناسایی رفتار غیر نرمال در فریم‌های متوالی ویدئویی است. همچنین از روش شناساگر (FAST) Features from Accelerated Segment Test به‌منظور افزایش ضریب اطمینان در شناسایی موقعیت‌های موردنظر در تصاویر ورودی به مدل شبکه عصبی کانولوشنی بهره گرفته شده است. این ویژگی‌ها تنها از حجم پیکسل‌های دارای حرکت استخراج می‌شوند تا بتوانند هزینه محاسبه را کاهش دهند. ساختار مدل شبکه عصبی کانولوشنی به ما اجازه استخراج ویژگی‌های زمان-مکانی که شامل استخراج ویژگی‌هایی با حرکات پیچیده نیز هست را می‌دهد. روش ارائه شده توسط مجموعه داده‌ی متداول که شامل رفتارها و اعمال ناهنجار متفاوت انسانی در موقعیت‌های گوناگون است، مورد آزمایش و ارزیابی قرار گرفته است. نتایج حاصل از آزمایش‌های مربوطه نمایانگر این است که سیستم ارائه شده در مقایسه با بسیاری از روش‌های متداول پیشین، عملکرد بهتری را دارد و کارایی آن در شناسایی رفتار غیر نرمال در مقایسه با روش‌های قبلی بسیار رقابتی است.

کلیدواژه‌ها

بینایی ماشین، شناسایی رفتارهای ناهنجار در تصاویر ویدئویی، شبکه‌های عصبی کانولوشنی، یادگیری ماشین، ویژگی‌های زمان-مکانی (CNN) Convolutional Neural Network.

۱ مقدمه

در طی دو دهه گذشته تشخیص و ردگیری انسان در فریم‌های متوالی ویدئو، بازنمایی و تحلیل فعالیت‌های وی و در آخر شناسایی رفتار سرزده از او یکی از پرچالش‌ترین مباحث در زمینه مطالعات بینایی ماشین و هوش مصنوعی بوده و توجه گروه‌های تحقیقاتی دانشگاه‌های معتبر فراوانی را به خود معطوف نموده است.

این مقاله در مردادماه ۱۳۹۶ دریافت، در خردادماه ۱۳۹۷ بازنگری و در مردادماه همان سال پذیرفته شد.

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی رباتیک، دانشکده برق و رباتیک دانشگاه صنعتی شاهرود

رایانامه: behnamsabzalian@gmail.com

^۲ گروه رباتیک، دانشکده برق و رباتیک دانشگاه صنعتی شاهرود

و h.marvi@shahroodut.ac.ir و ahmadyfard@shahroodut.ac.ir

نویسنده مسئول: بهنام سبزه‌علیان

این شبکه با اعمال بر روی توده‌های زمان-مکانی موردنظر، اطلاعات حرکتی مؤثر را در این توده‌ها استخراج می‌کند و مشخص می‌کند کدام به‌عنوان یک توده نامتعارف شناخته می‌شود. نتایج آزمایش‌های انجام‌شده بر روی مجموعه داده‌های متداول نمایان‌گر این است که روش پیشنهادی، نتایج بسیار رقابتی را در قیاس با روش‌های پیشین ارائه‌شده کسب کرده است.

این مقاله در ۶ بخش سازمان‌دهی شده است، در بخش ۲ به‌مرور پژوهش‌های پیشین می‌پردازیم، چهارچوب کلی، معرفی روش پیشنهادی و نحوه استخراج ویژگی‌ها در بخش ۳ پرداخته خواهد شد. در بخش ۴ نتایج آزمایش‌ها و مقایسه روش ارائه‌شده با روش پیشین مورد بررسی قرار می‌گیرد. بخش‌های ۵ و ۶ به ترتیب به جمع‌بندی و تقدیر و تشکر در این مقاله می‌پردازد

۲ مروری بر پژوهش‌های پیشین

مرجع [۱] به شناسایی ناهنجاری در حوزه‌های زمان و مکانی می‌پردازد. یکی دیگر از مشکلات در این حوزه نداشتن یک تعریف مشخص از رفتار ناهنجار است. در این تحقیق رفتارهایی که به‌ندرت در تصاویر ویدئویی اتفاق می‌افتد را به‌عنوان رفتار نامتعارف محسوب می‌کند [۲-۶]. روش‌هایی که برای شناسایی ناهنجاری در گذشته ارائه گردیده است عمدتاً بر مبنای استخراج ویژگی‌ها از مسیرهای شناسایی‌شده اشیا و یا تغییرات زمان-مکانی حادث در تصاویر ویدئویی است.

برای ذکر نمونه، روش ارائه‌شده در [۷، ۸] که بر روی مسیرهای شناسایی‌شده اشیا متمرکز است بر اساس اینکه کدام یک مسیری متعارف در پیش دارد برچسب نرمال و غیر نرمال بودن را به آن اختصاص می‌دهد. این روش‌ها در مواقعی که انسدادی وجود دارد و یا تغییر در روشنایی تصاویر ایجاد می‌شود کارایی خود را به‌طور محسوسی از دست می‌دهند و همچنین در مواردی که صحنه‌های شلوغی در تصاویر پدید می‌آید پیچیدگی محاسباتی بالایی دارند. بنابراین محققان روش‌هایی را ارائه کردند که از ویژگی‌های سطح پایین مانند شارنوری^۴ و گرادیان استفاده کنند تا ابعاد و ارتباط زمان-مکانی را در این‌گونه ویژگی‌ها آموزش دهند.

در مقایسه‌ی روش‌های پیشین، این متدها می‌توانند بر مبنای مدل [۵، ۶، ۹] یا خوشه‌بندی بر مبنای ویژگی‌های برجسته [۴، ۱۰، ۱۱] باشند. در تحقیقات اخیر تنک‌سازی رویدادها^۵ [۱۲-۱۴] در تصاویر ویدئویی به‌صورت قابل‌ملاحظه‌ای مورد توجه قرار گرفته است. نتایج مدل‌های ارائه‌شده در [۱۲-۱۷] حاکی از این است که کارایی قابل قبولی در شناسایی ناهنجاری داشته‌اند.

با توجه به رشد فزاینده دوربین‌های امنیتی و بار هزینه‌ای زیاد نظارت انسانی، انگیزه استفاده از سامانه‌های امنیتی خودکار را افزایش می‌دهد. در واقع این سامانه‌ها تلاش دارند کارایی استفاده از دوربین‌های نظارتی را بهبود بخشند. یکی از مزایای استفاده از سامانه‌های تشخیص رفتار ناهنجار پیشرفت استفاده از دوربین‌های نظارتی در تجارت‌های کوچک و یا خانه‌ها است. سیستم نظارت دوربین‌ها علاوه بر این‌که می‌تواند از وقوع جرم جلوگیری کند و به‌عنوان یک ابزار آنالیز حوادث مورد استفاده قرار گیرد همچنین می‌تواند به‌عنوان یک سامانه کمکی در حوادث ناگوار دخالت داشته باشد. هدف اصلی از این تحقیقات یافتن روشی برای شناسایی رفتار ناهنجار است.

یک رفتار ناهنجار، رفتاری است که در تصاویر ویدئویی از یک محیط مورد تحقیق تعریف نشده است، اما در آن اتفاق می‌افتد. در حالت کلی این رفتار توسط انسان‌ها واقع می‌گردند. یک رویداد می‌تواند حتی توسط انسان انجام نشود بلکه توسط اشیای دیگر مانند وسایل نقلیه یا حیوانات انجام گیرد. تعریف خاصی که می‌توان از رفتارهای ناهنجار داشت بسیار به محیط موردنظر بستگی دارد. به دلیل اینکه این رفتارها در صحنه‌های بسیاری قابل‌پذیرش است و به‌طور معمول اتفاق می‌افتد بنابراین می‌توان گفت که رفتارهای ناهنجار به‌صورت معمول اتفاق نمی‌افتند و در اذهان عمومی ممکن است قابل‌پذیرش نباشد. چالش یک سیستم خودکار این است که بین رفتارهای حادث، رفتارهای نرمال از غیر نرمال را مشخص کند. از چالش‌هایی که سامانه‌های شناسایی رفتارهای ناهنجار با آن‌ها مواجه هستند می‌توان به یافتن تعریف دقیقی از رفتار نرمال از غیر نرمال در یک محیط خاص، یافتن اطلاعات تصویری مناسب، انتخاب روش‌های مناسب آموزش و طبقه‌بندی و به دست آوردن نتایجی با نرخ^۱ FP کم و نرخ^۲ TP بالا اشاره داشت. قسمت اعظم تحقیقات در حوزه‌های یادگیری ماشین و بینایی ماشین بر روی بهبود کارایی سامانه‌های نظارت بصری متمرکز شده است. اهداف این تحقیقات در ابتدا شناسایی محدودیت‌هایی است که در محیط‌های واقعی اتفاق می‌افتد و بعد از آن آزمایش و ارائه مجموعه روش‌هایی که می‌توانند تا حدودی بر شرایط چالش‌های طبیعی فائق آیند.

در این مقاله به‌منظور شناسایی و موقعیت‌یابی رفتارهای ناهنجار در تصاویر ویدئویی به معرفی یک مدل شبکه عصبی کانولوشنی زمان-مکانی می‌پردازیم که علاوه بر اینکه به اطلاعات بصری موجود در تصاویر ایستا دسترسی دارد، همچنین می‌تواند اطلاعات حرکتی پیچیده را نیز از فریم‌های متوالی استخراج کند. برای شناسایی رفتارهای نامتعارف در قسمت کوچکی از یک فریم، مدل زمان-مکانی شبکه عصبی کانولوشنی بر روی توده‌های زمان-مکانی^۳ از تصاویر اعمال می‌شود.

¹ False-Positive

² True-Positive

³ Spatial-Temporal Patches

⁴ Optical flow

⁵ Sparse events

از یک Auto-Encoder برای حذف نویز به منظور بازسازی تصاویر ورودی و آموزش ویژگی‌های موردنظر در یک شبکه عمیق استفاده شده است. گرچه در این مقاله از یک طبقه بند SVM یک کلاسه در لایه‌ی بالایی مدل استفاده کرده است. اما این طبقه بند به صورت بهینه با ویژگی‌های شبکه عمیق طراحی شده منطبق نشده است. روشی که در [۲۸] ارائه شده است به معرفی یک شبکه عصبی کانولوشنی بهبودیافته به منظور شناسایی رفتار انسان در تصاویر ویدئویی سه بعدی RGB-D می‌پردازد. روش ارائه شده در [۲۹] با بهره‌گیری از یک شبکه PCANet به منظور استخراج ویژگی‌های حرکتی از گرادیان سه بعدی به ساخت یک مدل ترکیبی گوسی عمیق برای مدل کردن الگوی رویدادهای نرمال پرداخته است. در مقاله [۳۰] از یک شبکه عصبی کانولوشنی سه بعدی برای شناسایی محل فرود یک بالگرد خودکار استفاده می‌کند.

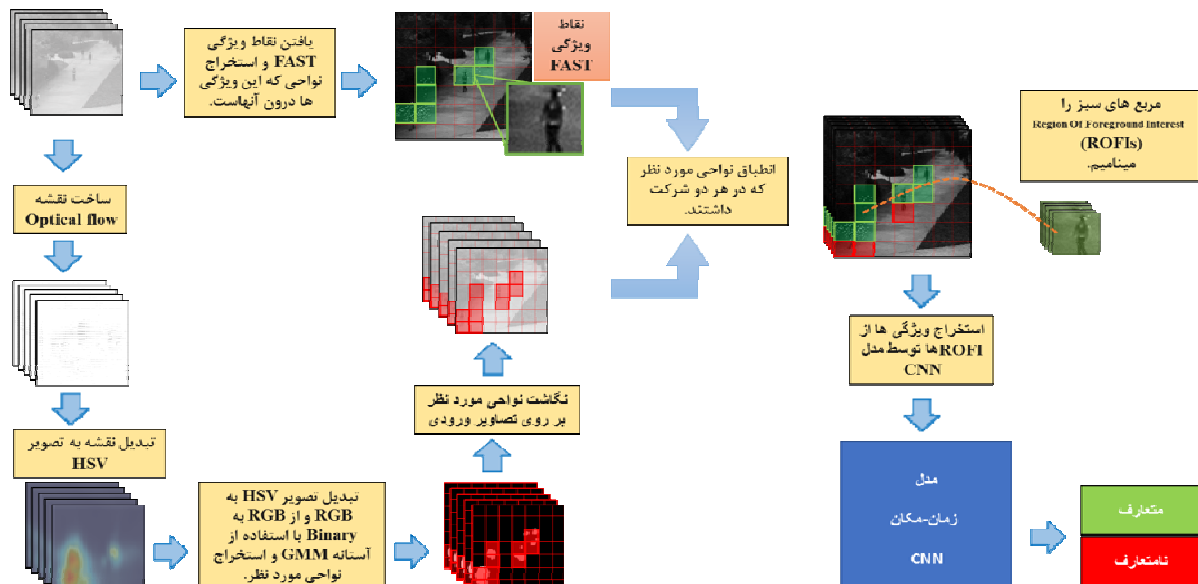
در مقاله پیش رو از ترکیب لایه‌های کانولوشن در ابعاد دوبعدی و سه بعدی، به منظور استخراج ویژگی‌های زمان-مکانی مقاوم در برابر برخی از مشکلات نظیر تغییر روشنایی شدید، لرزش دوربین و ...، استفاده شده و به طراحی یک شبکه عصبی کانولوشنی نوین انجامیده است. همچنین از روش شناساگر FAST به منظور افزایش اطمینان در شناسایی موقعیت‌های موردنظر در تصاویر ورودی به مدل شبکه عصبی کانولوشنی بهره گرفته شده است. این ویژگی‌ها تنها از پیکسل‌های دارای حرکت استخراج می‌شوند تا بتوانند هزینه محاسبه را کاهش دهند.

اغلب روش‌های ارائه شده در این زمینه از یک چهارچوب کلی برای شناسایی الگوی موردنظر پیروی می‌کنند. این چهارچوب کلی شامل دو مرحله است که مرحله اول آن محاسبه ویژگی‌های دستی از فریم‌های خام ویدئویی است و دومین مرحله شامل آموزش طبقه بندها بر مبنای ویژگی‌های استخراج شده است.

در حالت واقعی دانستن این مسئله که کدام ویژگی در شناسایی رفتار غیر نرمال نقش مؤثر دارد بسیار مشکل است. در حالت کلی ویژگی‌هایی اعم از ویژگی‌های زمان-مکان، گرادیان، اطلاعات شانونی به منظور شناسایی موقعیتی که رویداد نامتعارفی در آن رخ داده است، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

اخیراً کارهای بسیاری ارائه شده است که توانایی شبکه‌های عصبی کانولوشنی [۱۸] را در حوزه‌های مختلف بینایی ماشین مانند شناسایی متن [۱۹] و شناسایی طبقه بندی اشیا [۲۰, ۲۱]، شناسایی لبه [۲۲] و شناسایی صورت انسان [۲۳] نشان می‌دهد.

در حوزه طبقه بندی ویدئو نیز شبکه‌های عصبی کانولوشنی نقش مؤثری را بازی می‌کنند. شبکه عصبی کانولوشنی سه بعدی در [۲۴] برای شناسایی اعمال و رفتار انسان در تصاویر ویدئویی ارائه شده است. روش ارائه شده در [۲۵] مبتنی بر توده‌های تصویری که با بهره‌گیری از یک شبکه عصبی عمیق سه بعدی به صورت آبشاری رویدادهای ناهنجار در صحنه‌های ویدئویی را شناسایی کند. اخیراً روشی در [۲۶] ارائه گردیده است که با استفاده از یک شبکه عصبی کانولوشنی سه بعدی بر مبنای Auto-Encoder سعی دارد از طریق ویژگی‌های بصری و حرکتی رفتارهای ناهنجار را شناسایی کند، همچنین در روشی دیگر [۲۷]

شکل ۱ شمای کلی روش ارائه شده در این مقاله

می‌کند و نواحی موردنظر را در آن‌ها می‌یابد. این مکعب‌ها در واقع نواحی محلی مکان-زمانی موردنظر را نیز توصیف می‌کنند. نواحی مربوط به اعمال نرمال معمولاً ارتباطات مشابهی بین همسایگان خود دارند و همچنین احتمال وقوع آن‌ها بالاتر است. اما در مورد اعمال غیر نرمال تشابه بین این نواحی و نواحی در همسایگی آن‌ها یک الگوی واحد را نتیجه نمی‌دهد. بدیهی است که احتمال وقوع نواحی غیر نرمال به مراتب کمتر از نواحی معمول است.

۲-۳ نواحی پیش‌زمینه و شارنوری

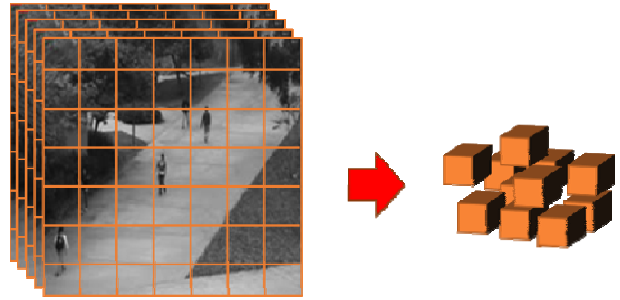
اطلاعات مربوط به پیش‌زمینه تصاویر برای شناسایی رفتار غیرمعمول در ویدئو به منظور استخراج نواحی پیش‌زمینه موردنظر Region Of Foreground Interests (ROFIs) بسیار اهمیت دارد. بنابراین نقشه شارنوری که مزایای آن در شناسایی حرکات و ردگیری اشیاء در بسیاری از حوزه‌های بینایی ماشین به اثبات رسیده است، محاسبه می‌شود. در ادامه توسط روش حذف پشت زمینه در این نقشه که با استفاده از روش مدل‌های مخلوط گوسی (GMM) Gaussian Mixture Model انجام می‌شود، این نقشه را به تصویر باینری تبدیل می‌کند. در این مرحله نواحی کلیدی در تصویر باینری به دست می‌آید که این نواحی در تصویر ورودی نگاشت می‌شوند. شکل ۳ چگونگی انتخاب نواحی موردنظر را در تصویر باینری نشان می‌دهد.

۳ معرفی روش پیشنهادی

شمای کلی از روش پیشنهادی در این مقاله، در شکل ۱ نشان داده شده است. جزئیات مربوط به این روش در ادامه شرح داده خواهد شد.

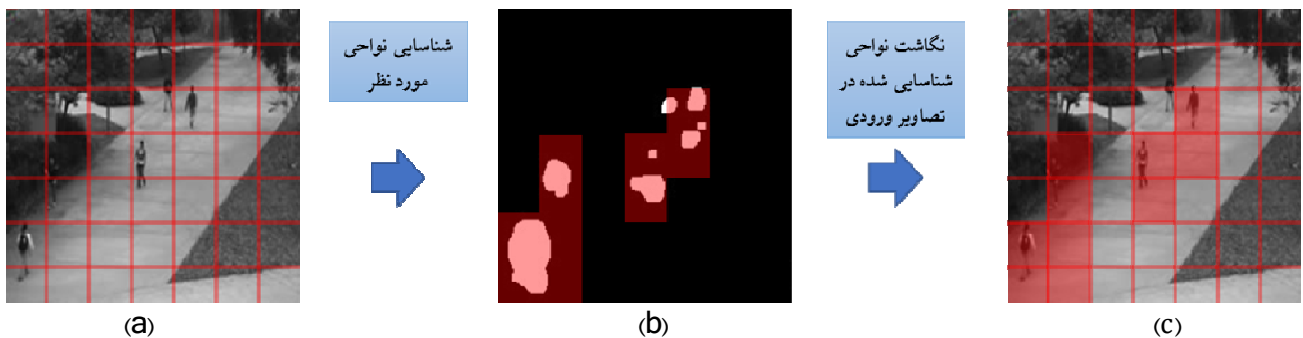
۱-۳ نحوه نمایش ویدئو

به منظور آماده‌سازی ویدئو ابتدا می‌بایست هر یک از فریم‌های ویدئویی را به تعدادی سلول‌های مکعبی غیر همپوشان تبدیل کنیم که در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲ نحوه نمایش ویدئو. هر یک از فریم‌های ویدئو به صورت تعدادی سلول‌های مکعبی غیر همپوشان تبدیل می‌شوند.

اندازه این نواحی غیر همپوشان برابر هستند و با توجه به نواحی به دست آمده تعداد هفت فریم متوالی با یکدیگر تشکیل یک مکعب زمان-مکانی را می‌دهد. روش ارائه شده به منظور شناسایی رویدادهای غیرمعمول از همین سلول‌های غیر همپوشان استفاده

شکل ۳ شمایی از استخراج نواحی موردنظر. (a) فریم ورودی و سلول‌های غیر همپوشان (b) تصویر باینری شارنوری و شناسایی نواحی موردنظر (c) نگاشت این نواحی در فریم ورودی.

اندازه اشیای یافت شده و همچنین حضور این اشیاء در فریم‌های مختلف را می‌تواند به آسانی با شمارش تعداد پیکسل‌های پیش‌زمینه در هر سلول مکعبی مانند u به دست آورد.

$$\sum_{d=1}^{m_t} \sum_{j=1}^{m_y} \sum_{x=1}^{m_x} u(i, j, d) \quad (1)$$

تنها سلول‌هایی که دارای حداقل آستانه اشغال پیش‌زمینه $F(u)$ هستند به عنوان سلول‌های فعال به شمار می‌روند. به طور معمول اگر سلولی حداقل ۱۰٪ پیکسل‌هایش مربوط به پیش‌زمینه باشد به عنوان سلول فعال شناخته می‌شود.

اگر هرکدام از نواحی شناسایی شده در تصویر باینری را به عنوان B_t در فریم t بنامیم، در این صورت سلول مکعبی را به عنوان $u \in R^3$ در B_t تعریف می‌کنیم. سلول مکعبی u دارای ابعاد m_x, m_y, m_t است که ابعاد m_x و m_y توسط ابعاد افقی و عمودی هر یک از سلول‌ها تعیین می‌شود و m_t نمایانگر تعداد فریم‌های متوالی در نظر گرفته شده است که در تمامی سلول‌های ویدئویی مکعبی مقداری ثابت دارد.

۳-۳ شناساگر ویژگی FAST و شناسایی سلول‌های

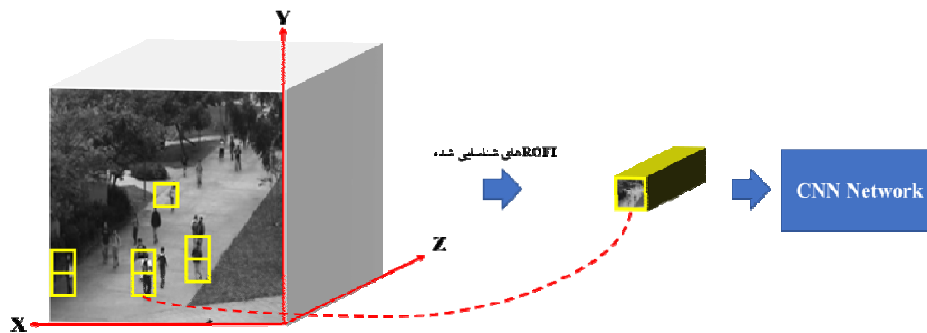
فعال

[۲۹] و [۳۰]. این روش‌ها اغلب تعداد زیادی از تکه‌های غیر همپوشان و یا کل فریم را به‌عنوان یک مجموعه فارغ از اینکه این تکه‌ها شامل اطلاعات حرکتی باشند یا خیر، مورد پردازش قرار می‌دهند. بنابراین این‌گونه متدها هزینه محاسباتی بسیار و همچنین خطای بالای شناسایی را متحمل می‌گردند. به‌منظور به دست آوردن دقت بالاتر و همچنین هزینه محاسباتی پایین می‌تواند از تکه سلول‌هایی که به‌صورت غیرفعال هستند صرف‌نظر کرد.

در روش پیشنهادی حاضر از شبکه کانولوشنی CNN زمان-مکانی که ارائه‌شده است به‌منظور شناسایی رفتار غیرمعمول در تصاویر ویدئویی استفاده شده است. در ادامه به بررسی مدل CNN و ساختار این شبکه پرداخته می‌شود. به‌منظور شناسایی رفتار غیرمعمول در هر دو حوزه مکان و زمان، مدل CNN به‌صورت زمان-مکان ارائه‌شده است که ویژگی‌های حرکتی و بصری این رفتار ناهنجار را استخراج می‌کند.

۳-۴-۱ استخراج ویژگی‌های زمان-مکان

مدل CNN زمان-مکانی ارائه‌شده به‌جای استفاده از کل فریم از اطلاعات موجود در سلول‌های فعال استفاده می‌کند. بنابراین تنها از پیکسل‌هایی که اطلاعات غنی‌تری از رویداد وقوع یافته دارند بهره می‌برد. اندازه مکانی هر یک از تکه سلول‌ها قبل از وارد شدن به مدل CNN می‌بایست طبق ورودی مدل CNN تنظیم و اندازه آن‌ها تغییر پیدا کند. در ادامه مدل CNN زمان-مکانی با اعمال کانولوشن زمان-مکانی بر روی سلول‌ها، ویژگی‌های سطح بالای زمان-مکان که در شناسایی رفتار غیرمعمول مؤثر است، استخراج می‌شوند. این فرایند در شکل ۴ نشان داده شده است.

شکل ۴ شمایی از نواحی موردنظر که به‌عنوان ورودی به مدل CNN ارائه شده داده می‌شود.

درواقع شبکه فیلترهایی را که ویژگی‌های خاصی را در برخی موقعیت‌های مکانی ورودی شناسایی می‌کند فعال و آموزش می‌دهد. موضوع دیگری که در مدل‌های CNN از اهمیت خاصی برخوردار است لایه‌های ادغام و یا pooling هستند. درواقع این لایه‌ها به فرم یک نمونه‌بردار غیرخطی عمل می‌کنند. لایه pooling درواقع باعث کاهش سایز، همچنین باعث کاهش تعداد پارامترها، کاهش حجم محاسبات می‌شود که در نتیجه باعث می‌شود پدیده

از شناساگر ویژگی FAST به‌منظور اطمینان از نواحی که در بخش پیشین حاصل شد، بهره گرفته می‌شود. FAST یک متد باینری است که نقاط موردنظر را با مقایسه شدت یک پیکسل به نام P با همسایه‌هایش، شناسایی می‌کند. اگر تمام شدت پیکسل‌های همسایگان بیشتر یا کمتر از شدت پیکسل P باشد در این صورت P را به‌عنوان یک نقطه موردنظر در نظر می‌گیرد. این شناساگر باینری دارای مزایایی از جمله سرعت در شناسایی است که در این‌گونه مسائل می‌تواند پراهمیت باشد [۳۱, ۳۲]. حال شناساگر FAST را بر روی تصاویر ویدئویی اعمال می‌شود. برای هر نقطه با موقعیت مکانی (x_p, y_p) در بعد زمانی سلول فعالی شناسایی می‌شود. بعد از انتخاب نقطه موردنظر یک سلول ویدئویی $V \in \mathbb{R}^3$ با سایز m_x, m_y, m_t به مرکزیت (x_p, y_p, t_p) ساخته می‌شود. سایز m_x, m_y توسط سایز سلول فعال موردنظر تعیین می‌گردد و m_t در تمام حجم‌های ویدئویی ثابت است. مجموعه سلول‌های به‌دست‌آمده توسط این روش را با مجموعه سلول‌هایی که در بخش پیشین حاصل آمد، در نظر گرفته می‌شود و سلول‌هایی که در هر دو مجموعه از نظر بعد مکانی با یکدیگر به میزان حداقل ۱۰٪ اشتراک دارند به‌عنوان یک سلول فعال و یا یک سلول ROFIs شناخته خواهند شد.

۳-۴-۲ استخراج ویژگی CNN

برای شناسایی و موقعیت‌یابی رفتار غیرمعمول که در نواحی محلی روی می‌دهد روش‌های متفاوتی درگذشته ارائه شده‌اند [۱۵] و

۳-۴-۲ کانولوشن زمان-مکان

لایه کانولوشن قسمت اصلی مدل CNN است. پارامترهای لایه شامل مجموعه‌ای از فیلترها و یا هسته‌های باقابلیت آموزش هستند که در حوزه‌های کوچکی باهم در ارتباط‌اند اما در تمام عمق یک سلول مکعبی گسترش پیدا کرده است.

¹ Kernel

می‌شود. با این ساختار نقشه‌های ویژگی در لایه کانولوشنی، به چندین فریم متوالی در لایه قبل متصل می‌شود. بنابراین اطلاعات حرکتی را می‌تواند استخراج کرد.

عملگر کانولوشن زمان-مکانی بین هسته سه‌بعدی W_n و سلول مکعبی زمان-مکان $a_{(i-1)n}$ را می‌توان به صورت زیر تعریف کرد.

$$[W_n * a_{(i-1)n}](x, y, z) \quad (3)$$

که

$$\sum_n \sum_{u=0}^{U_i-1} \sum_{v=0}^{V_i-1} \sum_{r=0}^{R_i-1} W_n^{uvr} * a_{(i-1)n}^{(x+u)(y+v)(t+r)} \quad (4)$$

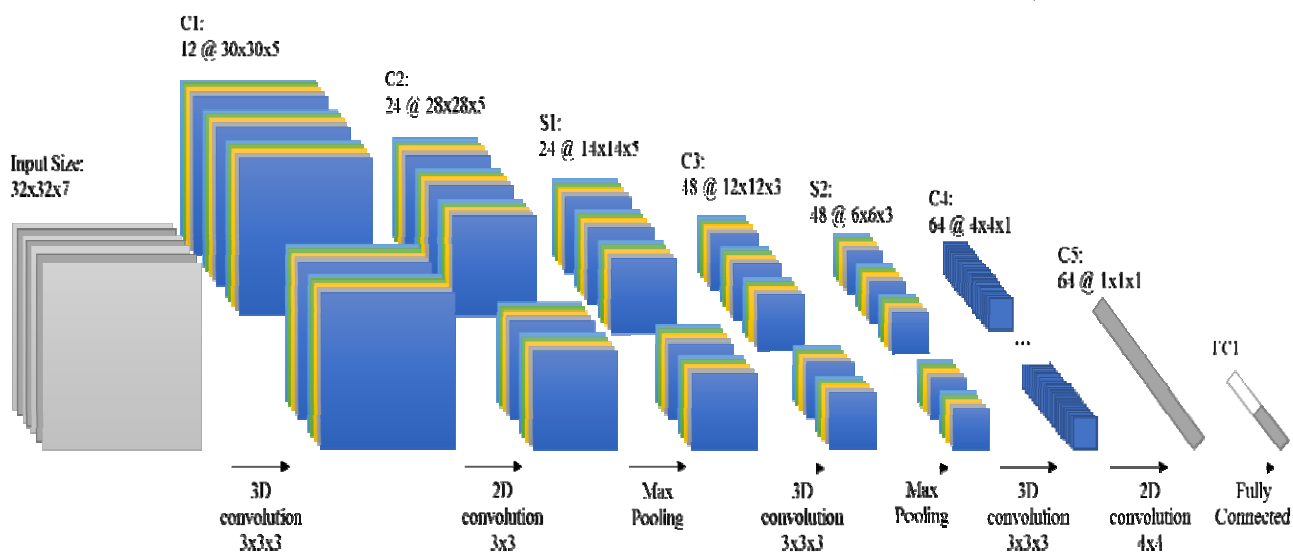
که U_i و V_i و R_i به ترتیب طول، عرض و طول زمانی هسته سه‌بعدی است و $x \times y \times t$ سایز زمان-مکان مربوط به سلول مکعبی $a_{(i-1)n}$ است.

برازش را کنترل کند. در زمین نقشه ویژگی a_{ij} را می‌توان در i امین لایه به صورت زیر تعریف کرد.

$$a_i = f(W_n * a_{(i-1)n} + b_{ij}) \quad (2)$$

که $f(x) = \max(0, x)$ یک تابع فعال‌ساز است که به صورت ReLU گفته می‌شود. W هسته فلیترهاست، n نمایه مجموعه نقشه ویژگی است که به نقشه ویژگی در $(i-1)$ امین لایه متصل شده است. * در واقع همان عملگر کانولوشن است و b_{ij} مقدار بایاس نقشه ویژگی کنونی است. W و b می‌بایست آموزش ببینند که بتوانند ویژگی‌های بهتری را استخراج کنند.

برای استخراج اطلاعات زمان-مکانی، عملیات کانولوشن زمان-مکانی در لایه‌های کانولوشنی CNN اعمال می‌شود [۲۴]. کانولوشن زمان-مکانی توسط کانوالو یک هسته سه‌بعدی روی سلول‌های مکعبی زمان-مکانی به دست می‌آید. در واقع این کانولوشن سه‌بعدی توسط یک هسته سه‌بعدی بر روی سلول‌های مکعبی که از انباره سازی فریم‌های متوالی به دست می‌آید اعمال

شکل ۵ ساختار مدل CNN برای شناسایی رفتار غیر نرمال. این ساختار شامل سه لایه کانولوشنی سه‌بعدی، دو لایه کانولوشنی دو بعدی، دو لایه Max-pooling و یک لایه کاملاً متصل است.

ساخته شده است. نواحی ROFI که در قسمت‌های قبلی به آن اشاره شد می‌بایست قبل از اینکه مورد استفاده مدل CNN قرار گیرد به ابعاد اشاره شده $7 \times 32 \times 32$ تغییر سایز پیدا کند. در ابتدا کانولوشن زمان-مکان سه‌بعدی با هسته $3 \times 3 \times 3$ را بر روی داده‌های ورودی اعمال می‌کنیم (3×3 بعد مکانی و 3 بعد زمانی هسته است). می‌بایست به این نکته توجه داشت که یک هسته سه‌بعدی می‌تواند تنها یک نوع از ویژگی را از ROFI به دست آورد، بنابراین به منظور اینکه انواع ویژگی متفاوت را استخراج کنیم از 12 هسته سه‌بعدی متفاوت استفاده می‌کنیم و آن‌ها را در ورودی اعمال می‌کنیم که این امر باعث تولید 12 نقشه ویژگی در لایه C1 می‌شود. سایز هر کدام از نقشه‌های ویژگی $5 \times 30 \times 30$ است.

۳-۴-۳ ساختار مدل CNN زمان-مکان

با توجه به توضیحاتی که در قسمت قبل در مورد کانولوشن سه‌بعدی داده شد، ساختارهای بسیار متفاوتی از مدل CNN را می‌توان به وجود آورد. در ادامه به بررسی ساختار مدل CNN که برای شناسایی رفتار انسان توسعه داده‌ایم، پرداخته می‌شود. در این شبکه تعداد هفت فریم متوالی که ابعاد هر کدام 32×32 است را به عنوان ورودی مدل CNN سه‌بعدی در نظر می‌گیریم. این مدل را می‌توان در شکل ۵ مشاهده کرد.

ساختار این شبکه زمان-مکانی از هشت لایه تشکیل شده است. سایز ورودی در ساختار این شبکه به صورت $7 \times 32 \times 32$ است، همان‌طور که اشاره شد، از 7 فریم متوالی به ابعاد 32×32

شده است. منحنی ROC یک نمودار پراکندگی از حساسیت^۲ برای یک سیستم طبقه‌بندی کننده‌ی باینری است که آستانه‌ی آن متغیر است.

به منظور تعیین فریم‌های غیر نرمال از دو سطح فریم^۳ و سطح پیکسل^۴ بهره گرفته شده است. این دو مقدار اندازه‌گیری به صورت زیر تعریف می‌شوند.

الف) اندازه‌گیری در سطح فریم: اگر یک پیکسل از هر فریم به عنوان غیر معمول شناخته شود، آن فریم به عنوان یک فریم غیر نرمال محسوب می‌شود.

ب) اندازه‌گیری در سطح پیکسل: اگر حداقل ۴۰٪ از پیکسل‌های زمینه درست^۵ توسط پیکسل‌هایی که الگوریتم به عنوان غیر معمول شناخته است، پوشش داده شود، فریم مربوطه را به عنوان فریم غیر نرمال محسوب می‌کنیم.

۴-۱ مجموعه داده^۶

به منظور آموزش مدل CNN و ارزیابی روش ارائه شده، از مجموعه داده‌ی UCSD که تقریباً در تمامی مقالات ارائه شده در این حوزه استفاده شده است، بهره گرفته ایم.

این مجموعه داده شامل دو زیرمجموعه بانام‌های Peds1 و Peds2 است که از دو فضای باز متفاوت گرفته شده است. هر دو زیرمجموعه توسط یک دوربین ایستا در ۱۰ فریم بر ثانیه به ترتیب با رزولوشن ۲۳۴×۱۵۸ و ۳۶۰×۲۴۰ ضبط شده است. فایل‌های زمینه درست در آن اجازه ارزیابی سطوح فریم و پیکسل را می‌دهد. در زیرمجموعه Peds1 از ۳۶ ویدیو برای آزمایش و ۳۴ ویدیو برای آموزش و در زیرمجموعه Peds2 از ۱۶ ویدیو برای آزمایش و ۱۲ ویدیو برای آموزش استفاده شده است. در شکل ۶ نمونه فریم‌هایی از این مجموعه داده به نمایش گذاشته شده است.

در این مجموعه داده هر یک از ROFI‌ها به عنوان یک فضای مستطیلی به ابعاد ۱۵×۱۵ انتخاب شده‌اند که هم برای به دست آوردن یک موقعیت غیر نرمال به اندازه کافی کوچک و هم برای استخراج جزئیات تصویری به اندازه کافی بزرگ است. طول زمانی ROFI‌ها به اندازه ۷ فریم است که در واقع یک توازن بین توانایی شناسایی رفتارهای ناهنجار و فضای حافظه‌ی موردنیاز برای این رفتارهاست.

در نهایت مکعب‌های ROFI‌ها در اندازه ۷×۱۵×۱۵ انتخاب می‌شوند. سائز انتخابی برای این مکعب‌ها بستگی به نوع محیط و نحوه قرارگیری دوربین‌ها دارد که بعد از استخراج به اندازه ثابت موردنیاز در شبکه تغییر می‌کند و به شبکه کانولوشنی داده می‌شود.

بعد از آن یک هسته دوبعدی با سائز ۳×۳ برای لایه کانولوشنی بعدی اعمال می‌شود. سپس یک عملگر ادغام بر روی نتایج هر کانولوشن زمان-مکانی اعمال می‌شود. در لایه Pooling بانام S1 در هر یک از نقشه ویژگی در لایه C2 عملیات نمونه برداری با یک فاکتور مکانی ۲×۲ انجام می‌پذیرد که باعث کاهش ابعاد مکانی با همان تعداد نقشه ویژگی می‌شود و باعث به وجود آمدن نقشه‌های ویژگی می‌شود که در برابر اعوجاج‌های کوچک مستحکم‌تر است. به منظور تولید مجموعه دیگری از نقشه‌های ویژگی کانولوشن‌های زمان-مکانی دیگری را در لایه‌های عمیق‌تر بر روی نقشه‌های ویژگی اعمال می‌کنیم.

لایه کانولوشنی C3 با اعمال کانولوشن با یک هسته سه بعدی با سائز ۳×۳×۳ بر روی نقشه ویژگی‌های S1 به دست می‌آید. لایه S2 همانند لایه S1 عملیات مشابهی را انجام می‌دهد. لایه C4 کانولوشن ۳×۳×۳ را اعمال می‌کند که ۶۴ نقشه ویژگی را نتیجه می‌دهد. بعد از اعمال سه لایه کانولوشن زمان-مکانی، بعد زمانی نقشه‌های ویژگی به دست آمده به یک کاهش پیدا می‌کند. به دنبال لایه C4 یک لایه کاملاً متصل C5 قرار دارد. در لایه C5 یک کانولوشن دوبعدی به منظور به دست آوردن ویژگی‌های پیچیده سطح بالا اعمال می‌شود. سائز هسته کانولوشن در این لایه ۴×۴ است، بنابراین سائز نقشه ویژگی‌های خروجی این لایه به ۱×۱ کاهش پیدا می‌کند که هر کدام از آن‌ها به تمامی ۶۴ نقشه‌های ویژگی در لایه C4 متصل می‌شود. نقشه‌های ویژگی خروجی لایه C5 با یکدیگر ادغام می‌شود که به هر واحد بردار ویژگی کاملاً متصل^۱ گفته می‌شود. خروجی این لایه ۲ واحد است که مطابق با تعداد انواع رفتارها در ویدیو (رفتار نرمال و غیر نرمال) است و هریک از این واحدها احتمالی از یک رفتار را نمایش می‌دهد. این احتمالات توسط روابط زیر به دست می‌آید.

$$p_1 = 1 / (1 + \exp(u_2 - u_1)) \quad (5)$$

$$p_2 = 1 / (1 + \exp(u_1 - u_2)) \quad (6)$$

که u_i خروجی واحد i ام در لایه FC1 است و به منظور نرمال‌سازی احتمالات از روش رگرسیون منطقی بهره گرفته شده است. در ادامه این شبکه با توجه به احتمالات مورد محاسبه در مورد اینکه کدام توده از سلول‌های فعال شامل رفتار نامتعارف می‌شود تصمیم‌گیری می‌کند.

۴ ارزیابی و نتیجه‌گیری

روش ارائه شده در این مقاله با روش‌های متداول پیشین بر روی مجموعه داده‌ی [۳۳] UCSD که در ادامه در مورد آن توضیحاتی داده خواهد شد، مورد مقایسه قرار گرفته است. این مقایسه با استفاده از معیارهای منحنی Receiver Operation Characteristic (ROC) و نرخ Equal Error Rate (EER) ارزیابی و نتیجه‌گیری

² Sensitivity

³ Frame level

⁴ Pixel level

⁵ Ground Truth

⁶ Dataset

¹ Fully-Connected

شکل ۶ نمونه تصاویر مربوط به مجموعه داده‌ی مورد استفاده جهت ارزیابی روش ارائه‌شده. ردیف اول و ردیف دوم به ترتیب نمونه تصاویر مربوط به Peds1 و Peds2 از مجموعه داده UCSD است.

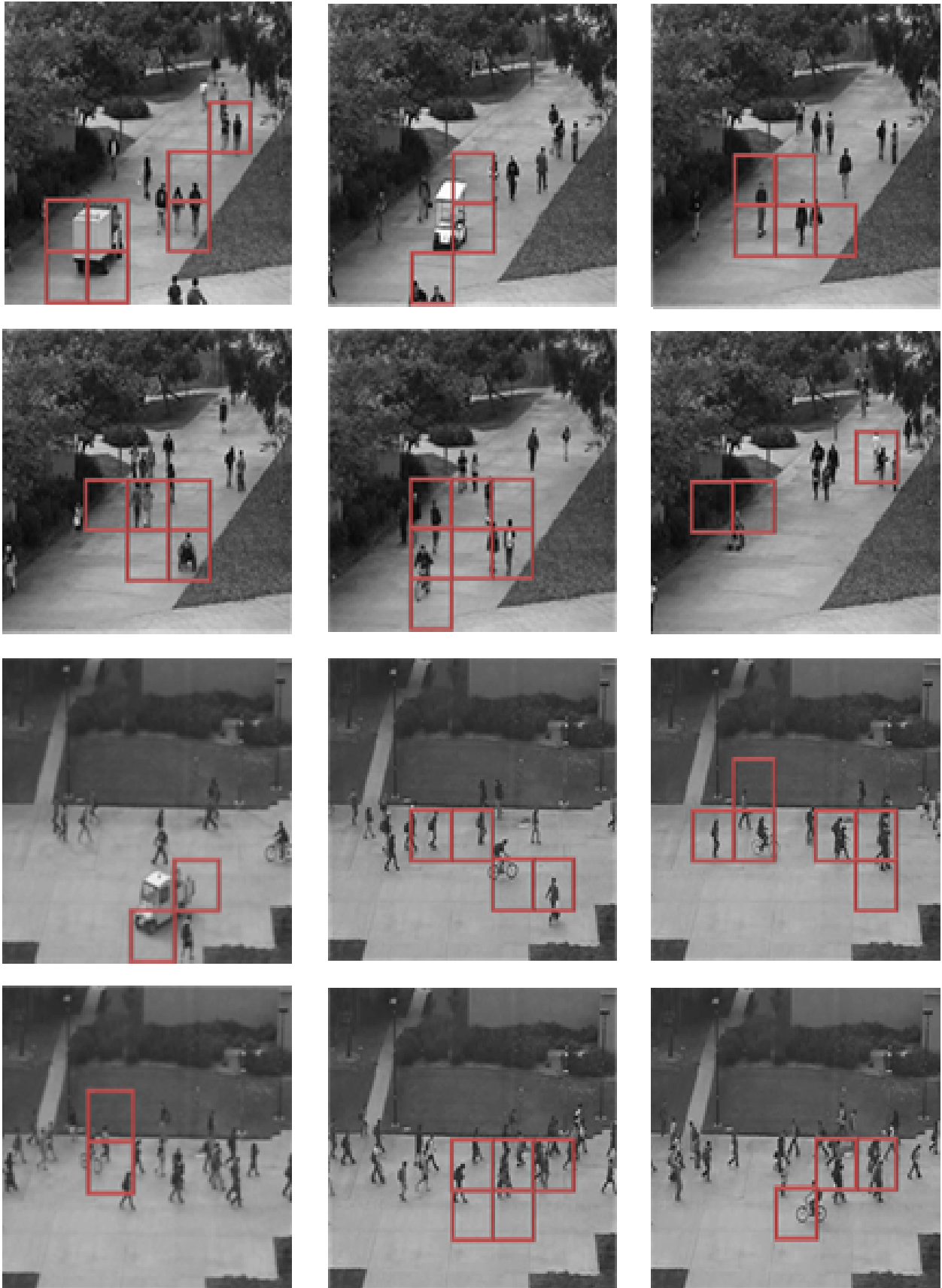
را چنانچه شامل حداقل یک ناحیه غیرعادی باشد، فریم غیر نرمال می‌داند و به جایگاه وقوع رفتار غیر نرمال هیچ حساسیتی ندارد. در سویی دیگر معیار سطح پیکسل معیاری است که موقعیت زمان-مکانی در فریم را مشخص می‌کند. همان‌طور که اشاره شد اگر حداقل ۴۰٪ از پیکسل‌های زمینه درست توسط پیکسل‌هایی که الگوریتم به‌عنوان رفتار غیرمعمول شناخته است، پوشش داده شود آن فریم را به‌عنوان فریم غیرمعمول شناسایی می‌کند. در ادامه با محاسبه نرخ‌های TP و FP می‌توان معیار ROC برای ارزیابی کارایی الگوریتم را به دست آورد.

۲-۴ نحوه ارزیابی

روش ارائه‌شده در این مقاله با برخی از روش‌های متداول که تاکنون ارائه‌شده مورد ارزیابی قرار گرفته است [۲, ۸, ۹, ۱۳, ۱۵, ۳۱, ۳۴-۳۸]. به‌منظور ارزیابی روش ارائه‌شده در مجموعه داده UCSD دو معیار برای ارزیابی میزان دقت شناسایی رفتارهای غیرمعمول، معیار سطح پیکسل و سطح فریم، مورد استفاده قرار گرفته است.

معیار سطح فریم تنها بر روی تغییراتی متمرکز است که پیش‌بینی می‌کند کدام فریم شامل رفتار غیرمعمول است بدون اینکه محل وقوع آن را مشخص کند. معیار سطح فریم، یک فریم

شکل ۷ نمونه‌هایی از شناسایی نواحی وقوع رفتار غیرعادی توسط روش ارائه‌شده.

۳-۴ نتایج

جدول ۱ نرخ ERR در زیرمجموعه Peds1 از مجموعه داده UCSD

نام نویسنده مقالات	نرخ ERR در سطح فریم	نرخ ERR در سطح پیکسل
Cheng et al. [۳۱]	۱۹/۹	۳۸/۸
Cong et al. [۱۳]	۲۳	۵۱/۲
Adam [۲]	۳۲/۶	۳۸/۹
Kim [۹]	۱۹/۶	۳۹/۶
Kaltsa [۳۵]	۲۱/۱	۲۷
Conv-AE [۲۶]	۲۷/۹	-
روش ارائه شده	۲۱/۳	۲۸

جدول ۲ نرخ ERR در زیرمجموعه Peds2 از مجموعه داده UCSD

نام نویسنده مقالات	نرخ ERR در سطح فریم	نرخ ERR در سطح پیکسل
Adam [۲]	۲۲/۴	۴۳/۸
Kim [۹]	۲۲/۴	۳۱/۱
Kaltsa [۳۵]	۲۵/۱	۲۶/۹
Conv-AE [۲۶]	۲۱/۷	-
روش ارائه شده	۱۹/۲	۲۷/۶

نتایجی که از سایر روش‌ها آورده شده، از مراجع مربوطه که این روش‌ها در آن‌ها معرفی شده‌اند، اقتباس شده است. در شکل ۷ نتایج شناسایی رفتارهای غیرعادی آورده شده است. منحنی‌های مربوط به ROC در مجموعه داده UCSD در شکل ۸ گزارش داده شده است. با توجه به تصویر زیر می‌توان مشاهده کرد که متد ارائه شده کارایی قابل‌رقابتی را در مقایسه با روش‌های پیشین ارائه داده است.

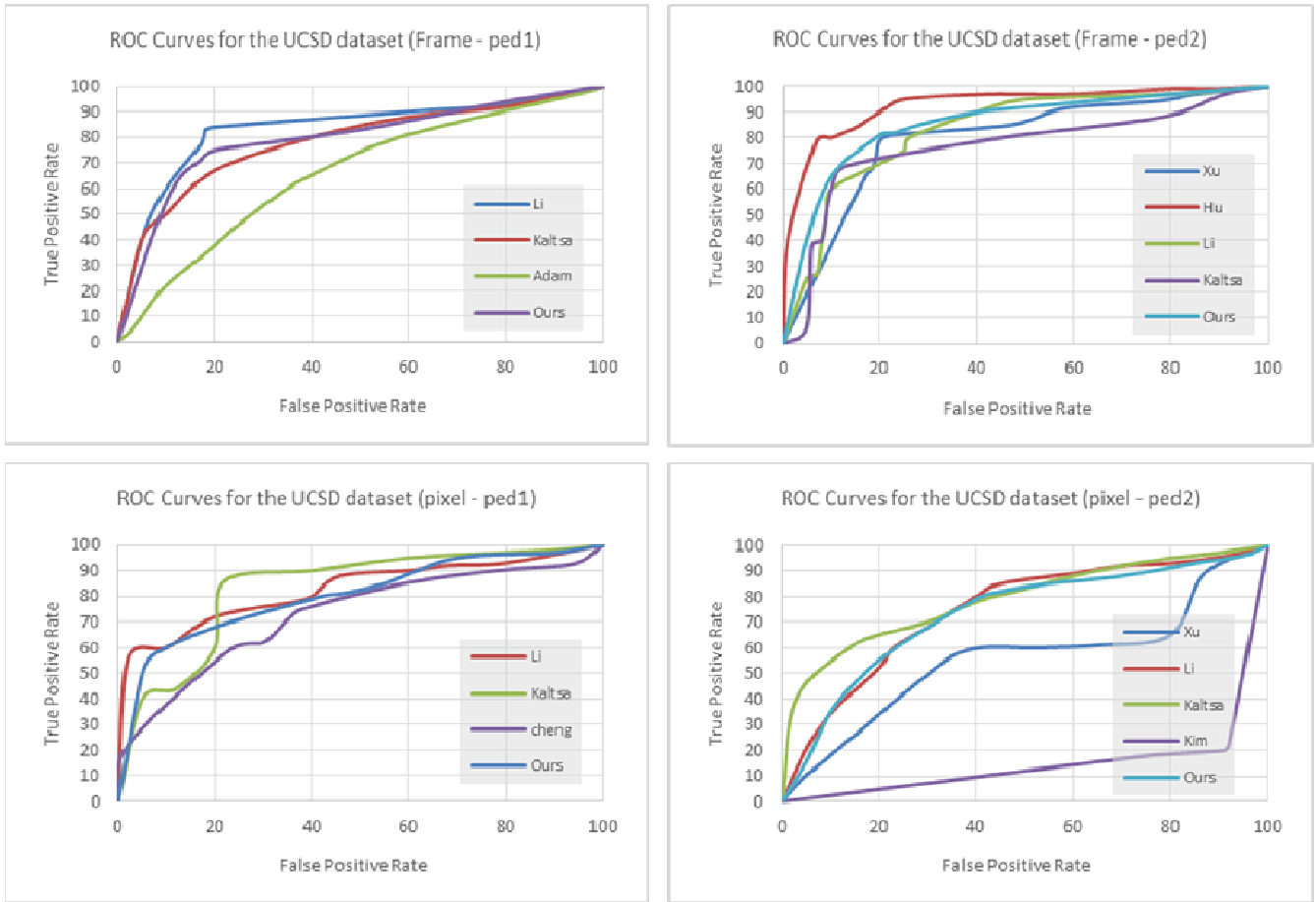
همان‌طور که در بخش ۴-۱ بیان شد، هر یک از مکعب‌های ROFIs در سائزی معادل $15 \times 15 \times 7$ انتخاب می‌شوند. با توجه به اینکه هیچ‌یک از کلیپ‌های آموزشی مجموعه‌های Ped1 و Ped2 شامل ناهنجاری نیست، به‌صورت تصادفی نصف کلیپ‌های آزمایشی مربوط به Ped1 و Ped2 برای استفاده در مدل آموزشی و مابقی کلیپ‌ها برای آزمایش نمونه‌ها مورداستفاده قرار می‌گیرند.

هر یک از مجموعه‌های Ped1 و Ped2 به‌طور جداگانه آموزش داده می‌شوند. تعداد 140248 نمونه نرمال و 35215 نمونه غیر نرمال از مجموعه Ped1 و تعداد 63579 نمونه نرمال و 20638 نمونه غیر نرمال از مجموعه Ped2 استخراج شده است.

با توجه به اینکه تعداد نمونه‌های غیر نرمال بسیار کمتر از نمونه‌های نرمال است، این امکان وجود دارد که مشکل عدم تعادل در کلاس به وجود آید. برای حل این مشکل با نمونه‌برداری دوباره، سعی شد تعداد نمونه‌های نرمال و غیر نرمال در یک تعادل قرار گیرند.

روش ارائه‌شده در این مقاله توسط یک رابط نرم‌افزاری تحت عنوان [۳۹] Keras که از شبکه‌های عصبی و کانولوشنی با بهره‌گیری از کتابخانه نرم‌افزارهای [۴۰, ۴۱] Theano و [۴۲] Tensor Flow پشتیبانی می‌کند، پیاده‌سازی شده است. این رابط نرم‌افزاری به زبان Python نوشته شده است و قابلیت اجرا بر روی CPU و GPU را داراست. روش ارائه‌شده بر روی یک کامپیوتر با CPU Intel(R) Core(TM) i5 2.4 GHz و 8G RAM اجرا شده است. شبکه کانولوشنی در GPU پیاده‌سازی شده است و کارت گرافیکی مورداستفاده در این روش NVIDIA GT620 می‌باشد.

نتایج مربوط به روش ارائه‌شده و همچنین تحقیقات پیشین، در Peds1 و Peds2 از مجموعه داده UCSD در جدول ۱ و جدول ۲ نمایش داده شده است.

شکل ۸ منحنیهای ROC در مجموعه داده UCSD در سطح پیکسل و فریم

به‌عنوان ورودی به مدل CNN داده می‌شود. مدل زمان-مکانی CNN به‌منظور ساخت ویژگی‌های مقاوم در دو بعد زمان و مکان با اعمال کانولوشن سه‌بعدی طراحی شده است، بنابراین ویژگی‌های ظاهری به‌خوبی اطلاعات حرکتی موجود در فریم‌های متوالی استخراج می‌شوند.

برای به دست آوردن مکعب‌های غیر هم‌پوشان که حاوی اطلاعات حرکتی مؤثر هستند ابتدا نقشه شارنوری مربوطه را به دست می‌آوریم. این نقشه حاوی اطلاعات حرکتی پیکسل‌های موجود در تصاویر ویدئویی است و به‌منظور استخراج نواحی که اطلاعات حرکتی در آن پررنگ‌تر است ابتدا این نقشه را به فضای تصویر HSV تبدیل می‌کنیم و با استفاده از متد GMM توسط دو گوسی آستانه مربوط به باینری کردن تصویر را به دست می‌آوریم. توسط این آستانه تصویر مربوطه را به یک تصویر باینری بدل می‌کنیم. حال می‌توان نواحی که اطلاعات حرکتی مؤثری را دارا هستند، مشاهده نمود. این نواحی به‌دست‌آمده نیز توسط مکعب‌های غیر هم‌پوشان تقسیم می‌شوند.

با توجه به این‌که نواحی به‌دست‌آمده می‌توانند تحت تأثیر عواملی دارای خطا باشند، از روش شناساگر FAST کمک گرفته‌شده است تا میزان خطای شناسایی این نواحی به طرز محسوسی کاهش یابد.

به‌خصوص نتایج حاصله در سطح فریم در روش ارائه‌شده بسیار شبیه به نتایج بهترین متدهایی است که در این زمینه معرفی شده‌اند. در سطح پیکسل نیز روش ارائه‌شده کارایی قابل‌رقابتی را در مقایسه با دیگر روش‌ها دارد. در حالت کلی می‌توان گفت که روش ارائه‌شده، کارایی بسیار رقابتی در مجموعه داده UCSD با نتایج متدهای دیگر را دارا است.

۵ جمع‌بندی

در این مقاله روشی برای شناسایی رفتارهای ناهنجار در تصاویر ویدئویی بخصوص در صحنه‌های پیچیده و شلوغ ارائه‌شده است. این روش ارائه‌شده مجموعه ویژگی‌هایی را بر مبنای اطلاعات شارنوری، نقاط ویژگی الگوریتم FAST و شبکه عمیق CNN استخراج می‌کند.

این روش از یک مدل CNN زمان-مکانی نوین برای شناسایی و موقعیت‌یابی رفتارهای ناهنجار در صحنه‌های مختلف ویدئویی بهره برده است. مدل زمان-مکانی CNN به‌منظور تولید ویژگی‌ها در دو بعد زمانی و مکانی توسط کانولوشن های زمان-مکانی طراحی شده است. در این روش تصاویر ویدئویی به مکعب‌های غیر هم‌پوشان تقسیم می‌شود و هر یک از این مکعب‌های زمان-مکانی که دارای اطلاعات حرکتی غنی‌تری باشد

- IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition, 2007. CVPR'07. 2007.
- [6] Li, J., S. Gong, and T. Xiang. Global Behaviour Inference using Probabilistic Latent Semantic Analysis. in BMVC. 2008.
- [7] Jiang, F., et al., Anomalous video event detection using spatiotemporal context. *Computer Vision and Image Understanding*, 2011. 115(3): p. 323-333.
- [8] Wu, S., B.E. Moore, and M. Shah. Chaotic invariants of lagrangian particle trajectories for anomaly detection in crowded scenes. in *IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)*, 2010.
- [9] Kim, J. and K. Grauman. Observe locally, infer globally: a space-time MRF for detecting abnormal activities with incremental updates. in *IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)*. . 2009.
- [10] Zhong, H., J. Shi, and M. Visontai. Detecting unusual activity in video. in *IEEE Computer Society Conference on Computer Vision and Pattern Recognition. CVPR*. . 2004.
- [11] Hamid, R., et al. Detection and explanation of anomalous activities: Representing activities as bags of event n-grams. in *IEEE Computer Society Conference on Computer Vision and Pattern Recognition. CVPR*. . 2005.
- [12] Lu, C., J. Shi, and J. Jia. Abnormal event detection at 150 fps in matlab. in *Proceedings of the IEEE International Conference on Computer Vision*. 2013.
- [13] Cong, Y., J. Yuan, and J. Liu. Sparse reconstruction cost for abnormal event detection. in *IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)*. 2011.
- [14] Cong, Y., J. Yuan, and Y. Tang, Video anomaly search in crowded scenes via spatio-temporal motion context. *IEEE Transactions on Information Forensics and Security*, 2013. 8(10): p. 1590-1599.
- [15] Li, W., V. Mahadevan, and N. Vasconcelos, Anomaly detection and localization in crowded scenes. *IEEE transactions on pattern analysis and machine intelligence*, 2014. 36(1): p. 18-32.
- [16] Mehran, R., A. Oyama, and M. Shah. Abnormal crowd behavior detection using social force model. in *IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition. CVPR*. . 2009.
- [17] Roshtkhari, M.J. and M.D. Levine, An on-line, real-time learning method for detecting anomalies in videos using spatio-temporal compositions. *Computer vision and image understanding*, 2013. 117(10): p. 1436-1452.
- [18] LeCun, Y., et al., Gradient-based learning applied to document recognition. *Proceedings of the IEEE*, 1998. 86(11): p. 2278-2324.

FAST یک شناساگر باینری است که نقاط موردنظر را با مقایسه شدت یک پیکسل با همسایه‌هایش شناسایی می‌کند که اگر شدت تمامی پیکسل‌های همسایه بیشتر یا کمتر از پیکسل موردنظر باشد، آن را به‌عنوان یک نقطه موردتوجه در نظر می‌گیرد. شناساگر FAST همچنین در شناسایی نقاط از سرعت عمل بالایی برخوردار است.

شناساگر FAST بر روی تصاویر ورودی اعمال می‌شود. در هر نقطه‌ای که به دست می‌آید یک سلول مکعبی به مرکزیت مختصات نقطه به‌دست‌آمده در نظر گرفته می‌شود. حال می‌توان با اشتراک سلول‌های مکعبی که از باینری کردن نقشه شارنوری به دست آمد و همچنین سلول‌هایی که توسط نقاط شناساگر FAST حاصل شد، مجموعه‌ای تحت عنوان سلول‌های فعال را به دست آورد که در این مقاله به این سلول‌ها ROFIs گفته می‌شود. این سلول‌های ROFIs در واقع همان سلول‌هایی هستند که می‌بایست برای شناسایی رفتار ناهنجار مورد بررسی قرار گیرند.

با توجه به آنچه ذکر شد، هر یک از این سلول‌ها به‌عنوان ورودی مدل CNN برای شناسایی رفتار ناهنجار مورد استفاده قرار می‌گیرند. مدل CNN پیشنهادی با توجه به محاسبه احتمال متعارف و یا نامتعارف بودن این سلول‌ها تصمیم می‌گیرد که کدام سلول حاوی اطلاعات ناهنجار است و آن را به‌عنوان یک سلول ناهنجار معرفی می‌کند.

سپاسگزاری

در اینجا لازم است از تمامی اعضای پژوهشگاه پردازش سیگنال و تصویر دانشگاه صنعتی شاهرود و همچنین پژوهشگاه دانش‌های بنیادی به‌منظور حمایت از این پروژه تشکر و قدردانی به عمل آورده شود.

مراجع

- [1] Cong, Y., J. Yuan, and J. Liu, Abnormal event detection in crowded scenes using sparse representation. *Pattern Recognition*, 2013. 46(7): p. 1851-1864.
- [2] Adam, A., et al., Robust real-time unusual event detection using multiple fixed-location monitors. *IEEE transactions on pattern analysis and machine intelligence*, 2008. 30(3): p. 555-560.
- [3] Basharat, A., A. Gritai, and M. Shah. Learning object motion patterns for anomaly detection and improved object detection. in *IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition. CVPR*. . 2008.
- [4] Boiman, O. and M. Irani, Detecting irregularities in images and in video. *International journal of computer vision*, 2007. 74(1): p. 17-31.
- [5] Wang, X., X. Ma, and E. Grimson. Unsupervised activity perception by hierarchical bayesian models. in

- [33] UCSD Dataset. Available from: www.svcl.ucsd.edu/projects/anomaly/dataset.html.
- [34] Hu, Y., Y. Zhang, and L. Davis. Unsupervised abnormal crowd activity detection using semiparametric scan statistic. in Proceedings of the IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition Workshops. 2013.
- [35] Kaltsa, V., et al., Swarm intelligence for detecting interesting events in crowded environments. IEEE transactions on image processing, 2015. 24(7): p. 2153-2166.
- [36] Xu, D., et al., Video anomaly detection based on a hierarchical activity discovery within spatio-temporal contexts. Neurocomputing, 2014. 143: p. 144-152.
- [37] Zhu, X., et al., Sparse representation for robust abnormality detection in crowded scenes. Pattern Recognition, 2014. 47(5): p. 1791-1799.
- [38] Saligrama, V. and Z. Chen. Video anomaly detection based on local statistical aggregates. in IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR). 2012..
- [39] Chollet, F. keras,. 2015; Available from: <https://github.com/fchollet/keras>.
- [40] James, B., et al. Theano: a CPU and GPU math expression compiler. in Proceedings of the Python for Scientific Computing Conference (SciPy).
- [41] Al-Rfou, R., et al., Theano: A Python framework for fast computation of mathematical expressions. arXiv preprint arXiv:1605.02688, 2016.
- [42] Abadi, M., et al. TensorFlow: A system for large-scale machine learning. in Proceedings of the 12th USENIX Symposium on Operating Systems Design and Implementation (OSDI). Savannah, Georgia, USA. 2016.
- [19] Goodfellow, I.J., et al., Multi-digit number recognition from street view imagery using deep convolutional neural networks. arXiv preprint arXiv:1312.6082, 2013.
- [20] Krizhevsky, A., I. Sutskever, and G.E. Hinton. Imagenet classification with deep convolutional neural networks. in Advances in neural information processing systems. 2012.
- [21] Sermanet, P., et al., Overfeat: Integrated recognition, localization and detection using convolutional networks. arXiv preprint arXiv:1312.6229, 2013.
- [22] Shen, W., et al. Deepcontour: A deep convolutional feature learned by positive-sharing loss for contour detection. in Proceedings of the IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition. 2015.
- [23] Taigman, Y., et al. Deepface: Closing the gap to human-level performance in face verification. in Proceedings of the IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition. 2014.
- [24] Ji, S., et al., 3D convolutional neural networks for human action recognition. IEEE transactions on pattern analysis and machine intelligence, 2013. 35(1): p. 221-231.
- [25] Sabokrou, M., et al., Deep-cascade: cascading 3d deep neural networks for fast anomaly detection and localization in crowded scenes. IEEE Transactions on Image Processing, 2017. 26(4): p. 1992-2004.
- [26] Hasan, M., et al. Learning temporal regularity in video sequences. in IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR), 2016.
- [27] Xu, D., et al., Detecting anomalous events in videos by learning deep representations of appearance and motion. Computer Vision and Image Understanding, 2017. 156: p. 117-127.
- [28] Wang, K., et al. 3D human activity recognition with reconfigurable convolutional neural networks. in Proceedings of the 22nd ACM international conference on Multimedia. 2014. ACM.
- [29] Feng, Y., Y. Yuan, and X. Lu, Learning deep event models for crowd anomaly detection. Neurocomputing, 2017. 219: p. 548-556.
- [30] Maturana, D. and S. Scherer. 3d convolutional neural networks for landing zone detection from lidar. in IEEE International Conference on Robotics and Automation (ICRA). . 2015. IEEE.
- [31] Cheng, K.-W., Y.-T. Chen, and W.-H. Fang, Gaussian Process Regression-Based Video Anomaly Detection and Localization With Hierarchical Feature Representation. IEEE Transactions on Image Processing, 2015. 24(12): p. 5288-5301.
- [32] Laptev, I. and T. Lindeberg. Space-time interest points. in IEEE conference proceedings 9th International Conference on Computer Vision, Nice, France. 2003..

بهنام سبزه‌علیان مدرک کارشناسی خود را در رشته نرم افزار از دانشگاه سمنان اخذ نموده است و مقطع کارشناسی ارشد را در رشته مهندسی رباتیک در دانشگاه صنعتی شاهرود به پایان رسانده است. زمینه های مورد علاقه ایشان پردازش تصویر و ویدئو، بینایی ماشین و یادگیری عمیق است.

حسین مروی مدرک کارشناسی خود را در رشته برق الکترونیک از دانشگاه فردوسی مشهد اخذ نمودند. ایشان مقطع کارشناسی ارشد را در دانشگاه شیراز در رشته برق گرایش مخابرات به پایان رساندند. مدرک دکتری تخصصی خود را از کشور انگلستان دانشگاه Surrey مرکز CVSSP و در زمینه پردازش

گفتار اخذ نمودند. نامبرده هم اکنون به عنوان هیات علمی با مرتبه دانشیاری در دانشکده مهندسی برق و رباتیک دانشگاه صنعتی شاهرود مشغول فعالیت می باشند. زمینه های مورد علاقه ایشان پردازش سیگنال ها، زمینه های مختلف پردازش گفتار و پردازش سیگنال های حیاتی می باشد.

علیرضا احمدی فرد مدرک کارشناسی را از دانشگاه صنعتی اصفهان در مهندسی الکترونیک و کارشناسی ارشد را از دانشگاه صنعتی امیرکبیر در مهندسی مخابرات اخذ نمودند. ایشان مدرک دکتری تخصصی را در زمینه پردازش تصویر و ماشین بینایی از مرکز CVSSP دانشگاه Surrey در سال ۲۰۰۲ اخذ

نمودند. زمینه های تحقیقاتی مورد علاقه ایشان پردازش سیگنال، پردازش تصاویر و شناسایی الگو می باشد.